

N:o 45.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående pension å allmänna indragningsstaten åt provinsialläkaren i Piteå distrikt K. F. Willd; gifven Stockholms slott den 10 mars 1892.

Under åberopande af bilagda utdrag af protokollet öfver ecklesiastik-ärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att åt provinsialläkaren i Piteå distrikt Karl Fredrik Willd å allmänna indragningsstaten uppföra en pension af ett tusen åttahundra sjutiofem kronor om året, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från tjensten varder honom beviljadt.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

G. F. Gilljam.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1892.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern *Boström*,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve *Lewenhaupt*,
 Statsråden: herr friherre *von Otter*,
               friherre *Palmstierna*,
               friherre *von Essen*,
               friherre *Akerhielm*,
               Östergren,
               Groll,
               Wikblad.
               Gilljam.

27:o.

Departementschefen, statsrådet *Gilljam* föredrog vidare:

*Ang. pension
 för provin-
 sialläkaren
 K. F. Willd.*

En af Piteå socknemän, genom ordföranden i socknens kommunal-
 nämnd *J. E. Wikstén* i Öjebyn, enligt beslut å kommunalstämma den
 2 augusti 1891, i underdånighet gjord ansökning att, då provinsial-
 läkaren i Piteå distrikt medicine licentiaten *Karl Fredrik Willd*, hvilken

år 1889 utnämndes till sin befattning, men till följd af ögonsjukdom ej kunnat tillträda tjensten, hvilken allt sedan uppehållits af vikarie, såsom obotligt blind vore för hela lifstiden urståndsatt att utöfva sin tjenst, sådana åtgärder måtte, då berörda förhållande vore i hög grad menligt för helso- och sjukvården inom distriktet, genom Kongl. Maj:ts försorg vidtagas, att provinsialläkaretjensten i nämnda distrikt blefve med ny ordinarie innehafvare försedd; i anledning af hvilken ansökning Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län sig yttrat samt underdåniga utlåtanden afgifvits af medicinalstyrelsen den 28 december 1891 och af statskontoret den 27 sistlidne januari.

Af handlingarne inhemtades: att Willd, som vore född den 7 augusti 1845, efter att hafva bestridt tillfälliga läkareförordnanden under sammanlagdt $4\frac{3}{4}$ år, den 7 juni 1889 utnämndes till provinsialläkare i Piteå distrikt; att han, enligt ett af ögonläkaren medicine doktorn E. Nordenson den 30 november 1891 utfärdadt läkarebetyg, lede af obotlig ögonsjukdom; samt att han allt sedan den 30 augusti 1889 på grund af denna sjukdom åtnjutit tjänstledighet och jemväl, enligt Kongl. Maj:ts beslut den 11 december 1891, fått sådan ledighet för hela innevarande år sig beviljad.

Uti ofvannämnda utlåtande hade medicinalstyrelsen bland annat anfört att, enär Willd, omedelbart efter det han blifvit till provinsialläkare utnämnd och således innan han hunnit något förvärfva eller göra några afbetalningar å sina studieskulder, drabbats af ögonsjukdomen och till följd af densamma måste hafva särskild person anställd för sin vård, styrelsen ansåge det icke böra sättas i fråga, att Willd skulle begära afsked från sin tjenst, så vida honom icke beviljades ett belopp motsvarande det, han för närvarande såsom tjänstledig egde tillgodonjuta och hvilket utgjorde provinsialläkarelönen 1,875 kronor samt hyresersättning 750 kronor eller tillhoppa 2,625 kronor; hemställande medicinalstyrelsen, att Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen göra framställning om beviljande åt Willd af en årlig pension å allmänna indragningsstaten till sistnämnda belopp, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked blefve honom beviljadt.

Statskontoret hade i sitt utlåtande anfört: att, enligt den vid 1890 års riksdag fastställda stat för provinsialläkare, provinsialläkares aflöningsförmåner utgjordes af lön 1,875 kronor och tjänstgöringspenningar 625 kronor, kunnande lönen efter 10 år höjas med 500 kronor och efter 15 år med ytterligare 500 kronor; att såsom vilkor för åtnjutande af dessa aflöningsförmåner bestämts, bland annat, att de med tjensten förenade tjänstgöringspenningar fingo uppbäras för den

tid, tjenstens innehafvare verkligen tjenstgjort eller begagnat semester; att provinsialläkare, som af sjukdom hindrades att förrätta sin tjänst, egde uppbära hela lönen, och att provinsialläkare, som finge åtnjuta semester, hade skyldighet att tillhandahålla eller bekosta fri bostad för vikarien; att med afslag å Kongl. Maj:ts proposition om antagande af lag, innefattande skyldighet för vederbörande provinsialläkaredistrikt att anskaffa och underhålla bostad eller lemna hyresersättning åt provinsialläkare, vid samma riksdag tillika beslutits, att provinsialläkare, som inginge på ny stat eller utnämndes efter den nya statens fastställande, skulle jemte de löneförmåner, som i öfrigt honom tillkomme, erhålla hyresersättning af statsmedel efter 750 kronor om året, dock att på Kongl. Maj:ts pröfning finge bero, om och i hvad mån sådan ersättning skulle tillkomma provinsialläkare i distrikt, der bostad, tillkommen på grund af donation, funnes; att statskontoret af det anförda ansåge framgå, att provinsialläkare icke egde ovillkorlig rätt att under tjänstledighet uppbära hyresersättning; att då, enligt hvad medicinalstyrelsen upplyst, provinsialläkaren Willds vikarie uppbure af statsmedel dagarfvode med 6 kronor eller för år räknadt 2,190 kronor, statsverkets utgift för provinsialläkarebefattningen inom Piteå distrikt för närvarande belöpte sig till 4,815 kronor om året; att, om Willd komme att från provinsialläkaretjensten afgå med pension till det af medicinalstyrelsen föreslagna beloppet, 2,625 kronor, och tjänsten blefve besatt med ny ordinarie innehafvare, berättigad till de i 1890 års aflöningsstat upptagna löneförmåner jemte hyresersättning, eller tillsammans 3,250 kronor, skulle, på sätt äfven medicinalstyrelsen framhållit, Willds pensionering komma att medföra en ökad statsutgift utöfver den, som för det närvarande utginge för ifrågavarande provinsialläkarebefattning, af 1,060 kronor, men att, derest åter pensionen bestämdes till ett provinsialläkarelönen utan hyresersättning motsvarande belopp, eller 1,875 kronor, berörda ökning inskränkte sig till 310 kronor; att, då ännu 18 år återstode innan Willd uppnådde den tjänstålder, som jemlikt nådiga brefvet den 10 juli 1884 medförde rätt för provinsialläkare, som fyllt 60 år, att afgå från tjänsten med pension å allmänna indragningsstaten till belopp af 4,000 kronor, statskontoret, lika med medicinalstyrelsen, ansåge afseende böra fästas å de i den underdåniga ansökningen anförda skäl för ifrågavarande provinsialläkaretjensts besättande med ny tjänstbar ordinarie innehafvare, men att, då tjänstledig provinsialläkare icke torde vara ovillkorligen berättigad till utbekommande af hyresersättning under tjänstledighet, det af medicinalstyrelsen föreslagna pensionsbeloppet syntes böra nedsättas till 1,875 kronor; och

hade statskontoret på grund deraf hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att åt provinsialläkaren Karl Fredrik Willd å allmänna indragningsstaten uppföra en pension af 1,875 kronor om året, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från tjensten blefve honom beviljadt.

På grund af hvad sålunda förekommit, hemställde statsrådet, att Kongl. Maj:t behagade föreslå Riksdagen att åt provinsialläkaren i Piteå distrikt Karl Fredrik Willd å allmänna indragningsstaten uppföra en pension af 1,875 kronor om året, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från tjensten varder honom beviljadt.

Hvad statsrådet sålunda hemställt, täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder bifalla; och skulle proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse bilagan H till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Carl Tornérhielm.
